

Posudek oponenta na bakalářskou práci Terezy Kockové *Komparace bezpečnostní politiky USA a EU vůči hrozbě proliferace zbraní hromadného ničení*

Práce kolegyně Kockové sleduje rozdíly v přístupu mezi USA a EU, tedy téma široce diskutované zejména v kontextu „transatlantické roztržky“ nad válkou proti Iráku. Autorka si vybírá jedno z klíčových témat bezpečnostní politiky poslední dekády, proliferaci zbraní hromadného ničení, a komparací dokumentů bezpečnostních politik se snaží ukázat konkrétní podoby odlišných přístupů.

Autorka osvědčuje jistou znalost tématu a orientaci v dokumentech, s nimiž pracuje.

Problematická je nicméně struktura práce. Ta v podstatě nemá teoretickou kapitolu, která by dávala analýze rámec, připravovala by si pro ni konceptuální a metodologické nástroje, vymezovala pojmy. Začíná rovnou popisnou kapitolou, která nás provádí základními informacemi o zbraních hromadného ničení, přičemž má leckdy strukturu takřka se blížící výpiskům (viz s. 12-16). Problematickým aspektem této části práce je, že ačkoli v ní autorka pracuje s publicistikou a dokumenty v angličtině, pokud jde o odbornou literaturu, vystačí si zde prakticky pouze s texty, které vyšly česky.

Východiskem pro komparaci je autorce nijak nediskutovaná a neproblematizovaná perspektiva Roberta Kagana – s aplikací na téma proliferace podle něj platí, že Evropa je slabá, a proto se snaží o diplomatická řešení, USA mají sílu, proto při zastavování proliferace spoléhají především na moc. Vzhledem k tomu, že tento pohled narážel na silnou kritiku už v době, kdy jej Kagan formuloval, a také k tomu, že následující léta nedala síle USA zrovna jednoznačné vysvědčení, by možná bylo vhodné, kdyby autorka prezentovala tento pohled v poněkud širším kontextu soupeřících vysvětlujících perspektiv. Tím se ale vlastně jen vracíme k již zmíněnému problému, že to by její úvodní kapitola musela prezentovat teoretický rámec.

Následné dvě kapitoly o protiproliferačních politikách EU a USA jsou především popisné, závěr každé kapitoly obsahuje „případové studie“ politik vůči Íránu, které jsou ovšem natolik stručné, že je sporné, zda snesou toto označení. Stručnost je snad ještě více problémem poslední kapitoly, která má prezentovat vlastní analýzu – srovnání dokumentů EU a USA. Pro toto srovnání si autorka nicméně nestanovila ani jasná kritéria, ani metodu. Tou se bohužel stalo nejspíše jakési těkání – tu zdůrazní několik klíčových slov, tu kontext v minulosti, tu jí znovu přijde na pomoc Robert Kagan, aby nám situaci podřadil pod své vcelku jednoduché vše-vysvětlení. Celá analýza má pouhých pět stran, což je na klíčovou analytickou část poněkud málo.

Jazyková úroveň práce je uspokojivá.

O práci jako o celku je třeba říct, že splňuje nároky kladené na tento typ prací, jakkoli se značnými problémy. Autorka se dokázala vpravit do vcelku složitého tématu, suverénně jej zvládnout a prezentovat – neosvojila si nicméně teoretická východiska a metodologické nástroje, které by jí umožnily přistoupit k tématu tvořivě, inovativně a kriticky. Navrhují proto známku *dobrá*.

V Praze

5. 9. 2011

Ondřej Slačálek